

باسمه تعالی

دبیرستان حاج عبدالله رستمزاده

نام و نام خانوادگی:	نام درس: فارسی ۳	تعداد سؤالات: ۲۲	تاریخ برگزاری: ۹۷/۱۰/۲۴
ساعت شروع آزمون: ۴ عصر	نام رشته: انسانی	پایه: دوازدهم	مدت پاسخگویی: ۷۰ دقیقه
ردیف	سؤالات		

الف) قلمرو فکری (۸ نمره)

۰/۱۵	۱ اشعار و عبارات زیر را به نثری ساده و روان برگردانید. (۴ نمره) الف) وظیفه روزی به خطای منکر نبرد.
۰/۱۵	ب) حیات از عشق می شناس و مَمات بی عشق می یاب.
۰/۱۵	پ) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.
۰/۱۵	ت) عصاره تاکی به قدرت او شهید فایق شده.
۰/۱۵	ث) تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند
۰/۱۷۵	ج) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد هر که بی روزی است، روزش دیر شد
۰/۱۷۵	چ) جامه ای کاو او نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است

درک مطلب (۴ نمره)

۰/۱۵	۲ در عبارت زیر منظور از کلمات مشخص شده چیست؟ «گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلق که بر آن مرغان الماس پیر، تک تک از غیب سر می زنند.»
۱	۳ مفهوم کلی عبارت های زیر چیست؟ الف) از بیم عقرب جراره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ ها پناه ببرد. مفهوم کلی: ب) در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند. مفهوم کلی:
۰/۱۵	۴ با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید. روزها با سوزها همراه شد در غم ما روزها بی گاه شد روزها گر رفت، گو رو باک نیست تو بمان، ای آن که جز تو پاک نیست الف) «بی گاه شدن» در مصراع اول به چه معنی است؟ ب) در بیت دوم مصراع دوم منظور شاعر از «تو بمان» چیست؟
۱	۵ در بیت «ای مادر سر سپید بشنو * این پند سیا بخت فرزند»، منظور شاعر از موارد زیر چیست؟ «مادر سر سپید»: «سیاه بخت فرزند»:

۰/۵	۶	مصراع «گفت: جرم راه رفتن نیست، ره همواره نیست» به کدام ناهنجاری اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟
۰/۵	۷	در بیت زیر، منظور از کلمات مشخص شده را بنویسید. «گر کسی وصف او ز من پرسد <u>بی دل</u> از <u>بی نشان</u> چه گوید باز؟»
(ب) قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۱/۵	۸	با توجه به عبارات، معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) بازش بخواند، باز <u>اعراض</u> فرماید: (ب) گفت باید <u>حد</u> زند هشیار مردم، مست را: پ) سرد و سیه و خموش و <u>آوند</u> : (ت) ز اشک ویران کنش آن خانه که <u>بیت الحزن</u> است: ث) هر کسی از <u>ظن</u> خود شد یار من: (ج) در این دو شهر تنها یک <u>سرپری</u> زدیم:
۰/۵	۹	املاي درست واژگان را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) واصفان <u>حلیه</u> جمالش به تحیر (منسوب، منصوب) هستند. ب) سینه <u>خواهم</u> شرحه شرحه از (فراق، فراغ)
۱	۱۰	در عبارات زیر غلط‌های املایی را بیابید و اصلاح کنید. الف) آن شب نیز ماه با تلالع پر شکوهش از راه رسید و گل‌های الماس شکفتند و قندیل‌های زیبای پروین سر زد: ب) تن ز جان و جان ز تن مسطور نیست لیک کس را دید جان دستور نیست: پ) پس از او عموی بزرگم که برجسته‌ترین شاگرد حوضه ادیب برزگ بود به مزینان بازگشت: ت) درختانی کهن که سالیانی دراز سر بر شانه هم داده‌اند، آب را تا باغستان و مزرعه مشایهت می‌کنند:
دستور (۴ نمره)		
۱	۱۱	نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. الف) برنیاید ز کشتگان <u>آواز</u> : (ب) <u>آتش</u> است این بانگ نای: پ) دست از مس وجود <u>چو مردان</u> ره بشوی: (ت) همه بیشی تو بگاهی، همه <u>کمی</u> تو فزایی:
۱	۱۲	نوع «وابسته و وابسته» را در عبارات زیر مشخص کنید و بنویسید. الف) هفت <u>فرسخ</u> راه: (ب) اسیر <u>این</u> جهان: ج) قدرت <u>قلم نویسنده</u> : (ج) شرایط <u>تقریباً</u> پایدار:
۰/۵	۱۳	کارکرد «را» را در مثال‌های زیر بنویسید. (نقش‌نمای مفعول، حرف اضافه، فک اضافه) الف) لیک چشم و گوش <u>را</u> آن نور نیست: ب) گفت نزدیک است والی <u>را</u> سرای آن جا شویم:
۰/۵	۱۴	برای هر یک از واژگان زیر یک کلمه هم‌آوا بنویسید. الف) ثنا: (ب) خوار:

۰/۵	۱۵	در ابیات زیر، نقش دستوری جهش ضمیر را مشخص کنید. الف) تا چشم بشر نبیند روی بنهفته به ابر چهر دل بند: ب) خواب و خورت ز مرتبه خویش دور کرد آن گه رسی به خویش که بی خواب و خور شوی:
۰/۵	۱۶	«حذف» و نوع آن را در موارد زیر مشخص نمایید. الف) گر نور عشق حق به دل و جان او افتد بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی: ب) فکری ای هم وطنان در ره آزادی خویش بنمایید که هر کس نکند مثل من است:
پ) قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱	۱۷	نویسندگان آثار زیر را مشخص نمایید. الف) قصه شیرین فرهاد: ب) فیه ما فیه: پ) تمهیدات: ت) بخارای من، ایل من:
۰/۵	۱۸	واژه‌های مشخص شده، نماد چه مفاهیمی هستند؟ «ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز کآن سوخته را جان شد و آواز نیامد»
۰/۵	۱۹	با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت» الف) یک عبارت کنایی را در بیت مشخص کنید: ب) در مصراع دوم کدام آرایه ادبی مشهود است؟
۱	۲۰	با توجه به بیت زیر پاسخ دهید. «آتش است این بانگ نای و نیست باد هر که این آتش ندارد نیست باد» الف) در مصراع اول، مشبه و مشبه به را بیابید. ب) در بیت، یک مورد جناس تام را بیابید و توضیح دهید.
۰/۵	۲۱	آرایه به کار رفته در ابیات زیر را بنویسید. الف) عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را سیل، یکسان می کند پست و بلند راه را: ب) خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده که اندر خاک می جویند ایام جوانی را:
شعر حفظی (۵/۱ نمره)		
۱/۵	۲۲	جاهای خالی را کامل کنید. الف) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی ب) زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی پ) آیینۀ نگاهت لیخند گاهگهات
۲۰		موفق باشید